

Số: 08 /TB-VC1-HS

Hà Nội, ngày 11 tháng 4 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về việc đối tượng khởi kiện vụ án hành chính và thẩm quyền giải quyết của Tòa án.

Qua công tác kiểm sát giải quyết vụ án hành chính theo thủ tục phúc thẩm giữa:

Người khởi kiện: Ông Mạc Văn Thìn.

Người bị kiện: 1. Chủ tịch UBND tỉnh BG.

2. Chủ tịch UBND huyện LN, tỉnh BG.

3. UBND huyện LN, tỉnh BG.

4. UBND xã Bình Sơn, huyện LN, tỉnh BG.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội nhận thấy có một số vi phạm cần thông báo để rút kinh nghiệm như sau:

1. Tóm tắt nội dung, quá trình giải quyết vụ án:

- Ngày 16/6/1989 Lâm trường Mai Sơn ký Hợp đồng số 03/HĐ-T.R với bà Nguyễn Thị Hải (vợ ông Thìn) hỗ trợ vốn trồng rừng kinh doanh gỗ trụ mỏ trên diện tích 3,2ha tại khoảnh 25, lô số 04 tại Hòn Chặng thôn Thần Đồng, xã Bình Sơn thời gian từ tháng 6/1989 đến năm 1997. Ngày 14/8/1996, UBND huyện LN có biên bản giao đất lâm nghiệp cho ông Mạc Văn Thìn diện tích 2,26ha. Ngày 21/11/1989, gia đình ông Thìn được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lâm nghiệp, diện tích 2,26ha. Tháng 10/2006 ông Thìn đã làm đơn tố cáo UBND xã Bình Sơn làm giả hồ sơ cấp giấy CNQSDĐ làm mất 0,94ha đất của gia đình ông, đồng thời bán trộm đất của gia đình ông cho đơn vị thi công đập Ao Bèo.

- UBND huyện LN đã giao cho Thanh tra huyện tiến hành xác minh giải quyết. Tại Báo cáo số 53/BC-TKT ngày 15/10/2007 tổ kiểm tra kết luận: “Việc ông Mạc Văn Thìn tố cáo UBND xã Bình Sơn mạo chữ ký, làm hồ sơ giả để cấp giấy CNQSDĐ làm mất 0,9ha của gia đình so với hợp đồng trồng rừng liên doanh với lâm trường Mai Sơn năm 1989 là chưa có cơ sở để giải quyết. Việc tố cáo UBND xã Bình Sơn bán trộm đất của ông cho Đơn vị thi công lấy đất đắp đập Ao Bèo là hoàn toàn sai sự thật”. Ngày 22/10/2007, Chủ tịch UBND huyện LN ban hành Quyết định số 2754/QĐ-UBND về việc xử lý đơn tố cáo của ông Mạc Văn Thìn nội dung nhất trí với Báo cáo kết luận số 53/BC-TKT về xác minh đơn tố cáo, cụ thể: Việc UBND huyện LN giao đất và cấp giấy CNQSDĐ lâm nghiệp cho hộ ông Mạc Văn Thìn được quyền sử dụng

2,26ha là đúng quy định của pháp luật đất đai. Không thừa nhận việc ông Thìn đòi giải quyết quyền sử dụng 0,94ha đất lâm nghiệp còn thiếu so với diện tích 3,2ha ghi trong Hợp đồng liên doanh trồng rừng với Lâm trường Mai Sơn năm 1989.

- Ông Mạc Văn Thìn có đơn đề nghị UBND tỉnh BG giải quyết. Tại Báo cáo số 32/BC-TTr ngày 21/5/2008 của Thanh tra tỉnh BG kết luận: việc ông Thìn cho rằng UBND huyện giao thiếu 0,94ha là không có căn cứ; chưa đủ cơ sở kết luận việc cán bộ giả mạo chữ ký trong hồ sơ giao đất nông nghiệp cho gia đình ông Thìn làm mất 0,94ha đất lâm nghiệp; việc ông Thìn tố cáo UBND xã Bình Sơn bán trộm đất của gia đình ông cho đơn vị thi công lấy đất đắp đập Ao Bèo là tố cáo sai. Quyết định số 2754/QĐ-UBND giải quyết đơn tố cáo của ông Thìn là đúng pháp luật.

- Tại Báo cáo số 101/BC-TTr-NVII ngày 08/10/2009 của Thanh tra tỉnh BG thể hiện từ chối tiếp nhận, giải quyết đơn của ông Mạc Văn Thìn với những nội dung đã được giải quyết.

- Ngày 25/8/2010, Chủ tịch UBND huyện LN ban hành Công văn số 1110/UBND-TTr thể hiện việc tố cáo của ông Thìn đã được UBND huyện LN và UBND tỉnh BG giải quyết.

Ông Thìn tiếp tục khiếu nại lên Thanh tra Chính phủ, Thanh tra Chính phủ chuyển về Thanh tra tỉnh BG rà soát năm 2019.

- Ngày 26/11/2019, Thanh tra tỉnh BG có Báo cáo số 208/BC-TTr v/v kiểm tra, rà soát lại vụ việc của ông Mạc Văn Thìn theo đó, không có tài liệu nào khác làm thay đổi nội dung nên không có cơ sở xem xét giải quyết.

- Tại phiên tiếp công dân ngày 15/10/2019 của Đoàn đại biểu Quốc hội. Ngày 11/12/2019, chủ tịch UBND tỉnh BG ban hành Công văn số 4438/UBND-TCD, thể hiện nội dung: Nội dung tố cáo của ông Mạc Văn Thìn đề nghị đã được chủ tịch UBND huyện LN xem xét giải quyết tại Quyết định số 2754/QĐ-UBND và Thanh tra tỉnh xem xét, xác minh kết luận tại Báo cáo số 32/BC-TTr là đảm bảo khách quan, đúng chính sách pháp luật. Ông Thìn không cung cấp được hồ sơ, tài liệu nào khác nên không có cơ sở để xem xét, giải quyết.

* Quyết định số 11/2021/QĐST-HC ngày 17/5/2021 của TAND tỉnh BG áp dụng khoản 5 Điều 38, điểm đ khoản 1 Điều 123, điểm h khoản 1 Điều 143 và Điều 144 Luật Tổ tụng hành chính. Quyết định: Đình chỉ giải quyết vụ án hành chính. Lý do đình chỉ: không thuộc đối tượng khởi kiện vụ án hành chính và không thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án.

- Ngày 01/7/2021, Tòa án nhân dân tỉnh BG nhận đơn kháng cáo của ông Mạc Văn Thìn (đơn đề ngày 26/6/2021), đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm giải quyết: TUYÊN HỦY TOÀN BỘ Quyết định số 11/2021/QĐST-HC ngày 17/5/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh BG.

* Tại Quyết định giải quyết việc kháng cáo đối với quyết định Đình chỉ việc giải quyết vụ án hành chính số 01/2023/QĐST-HC ngày 04/01/2023 của Tòa án nhân

dân cấp cao tại Hà Nội xét xử tuyên: Chấp nhận kháng cáo của ông Mạc Văn Thìn hủy Quyết định số 11/2021/QĐST-HC ngày 17/5/2021 của TAND tỉnh BG để tiếp tục giải quyết vụ án.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm.

- Về xác định đối tượng khởi kiện vụ án hành chính và thẩm quyền giải quyết của Tòa án;

Tháng 8/2020 ông Mạc Văn Thìn có đơn khởi kiện hành chính đề nghị hủy Quyết định số 2754/QĐ-UBND ngày 22/10/2007 của Chủ tịch UBND huyện LN là văn bản giải quyết tố cáo đối với ông Mạc Văn Thìn theo Luật khiếu nại, tố cáo năm 2004; Công văn số 1110/ UBND-TTr ngày 25/8/2010 của UBND huyện LN; Công văn số 4438/UBND-TCD ngày 11/12/2019 của chủ tịch UBND tỉnh BG, thấy rằng:

1. Quyết định số 2754/QĐ-UBND ngày 22/10/2007 của Chủ tịch UBND huyện LN; Công văn số 1110/ UBND-TTr ngày 25/8/2010 của UBND huyện LN; Công văn số 4438/UBND-TCD ngày 11/12/2019 của chủ tịch UBND tỉnh BG là văn bản giải quyết tố cáo đối với ông Mạc Văn Thìn theo Luật khiếu nại, tố cáo năm 2004, nội dung tố cáo hành vi UBND xã Bình Sơn làm giả hồ sơ cấp giấy CNQSDĐ làm cấp thiếu 0,94ha đất của gia đình ông, đồng thời giao đất của gia đình ông cho đơn vị thi công đập Ao Bèo trái thẩm quyền;

Các văn bản giải quyết nêu trên là các quyết định của các cơ quan hành chính có thẩm quyền, do người có thẩm quyền trong cơ quan hành chính giải quyết tố cáo thuộc lĩnh vực hành chính về quản lý đất đai.

2. Công văn số 4438/UBND-TCD ngày 11/12/2019 của chủ tịch UBND tỉnh BG, bị ông Thìn khởi kiện 8/2020 là còn thời hiệu.

Như vậy các Quyết định số 2754/QĐ-UBND ngày 22/10/2007 của Chủ tịch UBND huyện LN; Công văn số 1110/ UBND-TTr ngày 25/8/2010 của UBND huyện LN; Công văn số 4438/UBND-TCD ngày 11/12/2019 của chủ tịch UBND tỉnh BG phù hợp cả về hình thức (là văn bản), chủ thể (do cơ quan hành chính, cơ quan, tổ chức khác hoặc người đứng đầu cơ quan, tổ chức đó ban hành); phù hợp với phạm vi điều chỉnh (được thực hiện trong hoạt động quản lý hành chính nhà nước), và mang tính cá biệt, được áp dụng một lần đối với một hoặc một số đối tượng cụ thể (là làm phát sinh, thay đổi quyền, lợi ích, nghĩa vụ của chủ thể phải chấp hành). Nên là đối tượng khởi kiện vụ án hành chính.

Khi xem xét Công văn số 4438/UBND-TCD ngày 11/12/2019 của chủ tịch UBND tỉnh Bắc Giang bị khởi kiện trong thời hiệu, thì tòa án phải xem xét các Quyết định hành chính liên quan là các Quyết định số 2754/QĐ-UBND ngày 22/10/2007 của Chủ tịch UBND huyện Lục Nam; Công văn số 1110/ UBND-TTr ngày 25/8/2010 của UBND huyện Lục Nam.

Việc TAND tỉnh BG viện dẫn Điều 30, Điều 32 Luật tố tụng hành chính để cho rằng các quyết định trên không phải đối tượng khởi kiện vụ án hành chính, không thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án (do các văn bản trên là giải quyết tố cáo,

không phải là Quyết định hành chính theo quy định tại khoản 1, khoản 2 Điều 3 Luật TTHC) là sai lầm trong việc áp dụng pháp luật. Từ đó Căn cứ khoản 5 Điều 38; điểm đ khoản 1 Điều 123; điểm h khoản 1 Điều 143 và Điều 144 Luật TTHC, ban hành Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án hành chính số 11/2021/QĐST-HC ngày 17/5/2021 là không phù hợp với Điều 1 Nghị quyết số 02/2011/NQ-HĐTP ngày 29/7/2011 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao; Giải đáp tại Công văn số 01 ngày 07/4/2017 (tiểu mục 5 Mục V) của TAND Tối cao và Công văn số 22/HD-VKSTC ngày 05/6/2020 hướng dẫn một số nội dung liên quan đến công tác kiểm sát việc giải quyết các VAHC trong lĩnh vực đất đai, trong đó có đề cập đến vấn đề xác định đối tượng khởi kiện; gây thiệt hại đến quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện trong vụ án.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo việc giải quyết vụ án trên để các Viện kiểm sát địa phương cùng rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng công tác kiểm sát xét xử các vụ án hành chính./.

Nơi nhận:

- VC2, VC3; VKSQS Trung ương;
- 28 VKS tỉnh, thành phố trong khu vực;
- Đ/c Viện trưởng (thay báo cáo);
- Lưu: VP, V1, HSKS (28)

Phạm Quốc Khánh